

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення методичної ради університету
«29» серпня 2024 року,
протокол № 1.

Перша проректорка, голова методичної
ради університету, кандидатка наук з
державного управління, доцентка

_____ Ірина КОВТУН

«29» серпня 2024 року

М.П.

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
з навчальної дисципліни
«ОСНОВИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ»
для підготовки на першому (освітньому) рівні
здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра
за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування
галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування
за денною формою навчання**

РОЗРОБНИК:

Доцентка кафедри публічного управління та адміністрування, кандидатка наук з державного управління, доцентка
«27» серпня 2024 року

_____ Тетяна ПІДЛІСНА

СХВАЛЕНО:

Рішення кафедри публічного управління та адміністрування
«27» серпня 2024 року, протокол № 1.

Завідувач кафедри,
доктор наук з державного управління, професор
«27» серпня 2024 року

_____ Едуард ЩЕПАНСЬКИЙ

Деканеса факультету публічного управління,
кандидатка наук з державного управління,
доцентка
«27» серпня 2024 року

_____ Тетяна ПІДЛІСНА

ЗМІСТ

	Стор.
1. Структура вивчення навчальної дисципліни	– 3
1.1. Тематичний план навчальної дисципліни	– 3
1.2. Лекції	– 4
1.3. Семінарські заняття	– 5
1.4. Самостійна робота студентів	– 11
1.5. Підсумковий контроль	– 14
2. Схема нарахування балів	– 16
3. Рекомендовані джерела	– 18
4. Інформаційні ресурси в Інтернеті	– 25

1. Структура вивчення навчальної дисципліни

1.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Кількість годин												
		Денна форма навчання						Заочна форма навчання						
		Усього	у тому числі					Усього	у тому числі					
			Лекції	Сем. (прак.)	Лабор.	Ін. зав.	СРС		Лекції	Сем. (прак.)	Лабор.	Ін. зав.	СРС	
1.	Публічне управління – процес реалізації публічної влади	14	2	4			8	13	2	1				10
2.	Теоретичні особливості публічного управління та адміністрування	14	2	4			8	15	1					14
3.	Зарубіжний досвід побудови органів влади	12	2	2			8	12	0					12
4.	Українська модель публічного управління та адміністрування	12	2	2			8	12	1	1				10
5.	Публічна служба	16	2	4			10	14	1	1				12
6.	Публічна служба	12	2	2			8	13	2	1				10
7.	Основи місцевого самоврядування в Україні	12	2	2			8	14	2	1				12
8.	Економічні засади публічного управління та адміністрування	12	2	2			8	14	1	1				12
9.	Антикорупційна діяльність та відповідальність у публічному управлінні та адмініструванні	16	2	4			10	13	2	1				10
	Усього:	120	18	26	-	-	76	120	12	6	-	-	-	102

1.2. Лекції

№ з/п	Назва і план теми	Кількість годин
1	ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ – ПРОЦЕС РЕАЛІЗАЦІЇ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ	4
1.1. 1.2. 1.3. 1.4. 1.5. 1.6.	Основні підходи до понять публічне управління та адміністрування Закони публічного адміністрування. Особливості публічного управління та адміністрування. Методи публічного адміністрування. Принципи публічного адміністрування. Чинники впливу у публічному управлінні та адмініструванні.	
2	ТЕОРЕТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ	2
2.1. 2.2. 2.3. 2.4. 2.5.	Періоди формування державно-управлінської думки. Концепція нового державного менеджменту (new public management) Концепція «доброго» врядування (governance, good governance, anticipatory governance). Теорія суспільно-політичних мереж (social-political networks). Основні принципи європейської школи державного управління.	
3	ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ПОБУДОВИ ОРГАНІВ ВЛАДИ	4
3.1. 3.2. 3.3. 3.4. 3.5.	Зарубіжний досвід побудови органів влади. Уряди в країнах світу: організаційні засади формування, структура, функції, конституційна відповідальність. Глава держави: статус та функції в сучасних країнах світу. Управління на рівні регіонів: порівняння моделей. Моделі децентралізованого управління у Німеччині, Франції, Великій Британії..	
4,5	УКРАЇНСЬКА МОДЕЛЬ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ	4
4.1. 4.2. 4.3. 4.4. 4.5. 4.6. 4.7.	Держава як суб'єкт політичної влади. Функції держави. Органи виконавчої влади в системі публічного адміністрування.. Делегування повноважень. Елементи та етапи процесу делегування. Відповідальність і повноваження. Основні принципи і перешкоди ефективного делегування повноважень. Технології прийняття управлінських рішень. Реалізація прийнятих рішень. Планування нормотворчої діяльності. Розвиток нормативно-правових баз. Вплив процесів глобалізації на публічне управління та адміністрування.	
6	ПУБЛІЧНА СЛУЖБА	2
5.1. 5.2. 5.3. 5.4. 5.5.	Публічна служба в Україні: поняття, види та правові засади Державна служба в Україні: поняття, види та принципи Поняття та види державних службовців Основи правового статусу державних службовців Вищий корпус державної служби	
7	ОСНОВИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ	2
6.1. 6.2. 6.3. 6.4.	Основні теорії місцевого самоврядування. Європейська хартія місцевого самоврядування як фундамент розвитку місцевої демократії. Досвід організації публічної служби в європейських країнах. Міжнародні та всеукраїнські об'єднання органів місцевого самоврядування.	

8	ЕКОНОМІЧНІ ЗАСАДИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ	
8.1.	Економічні засади публічного управління	
8.2.	Публічне адміністрування та складові економічної системи.	
9	АНТИКОРУПЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ ТА АДМІНІСТРУВАННІ	
9.1.	Історичні витоки і соціальні передумови виникнення корупції, її економічний, правовий аспекти, системний характер, зв'язок з іншими негативними соціальними явищами	
9.2.	Поняття корупції та корупційного правопорушення. Перелік злочинів, що відносяться до корупційних. Ознаки корупційних злочинів антикорупційної діяльності України	
9.3.	Правопорушення та відповідальність у публічному управлінні та адмініструванні	
	Усього	18

1.3. Семінарські заняття

Семінарське заняття 1, 2

Тема: ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ – ПРОЦЕС РЕАЛІЗАЦІЇ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ

Питання для усного опитування та дискусії

1. Основні підходи до понять публічне управління та адміністрування
2. Закони публічного адміністрування.
3. Особливості публічного управління та адміністрування.
4. Методи публічного адміністрування.
5. Принципи публічного адміністрування.
6. Чинники впливу у публічному управлінні та адмініструванні

Аудиторна письмова робота

Виконання письмових завдань у тестовій формі за темою заняття.

Методичні рекомендації:

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: Публічне управління, Державне управління, Публічне адміністрування, суб'єкт управління, Принципи публічного управління,.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких питаннях:

- Які поняття є ключовими для розуміння сутності та особливостей публічного управління та адміністрування?
- Охарактеризуйте поняття «держава» та «публічна влада».
- Дайте сучасне визначення поняття «публічне управління» Які функції притаманні місцевому самоврядуванню?
- Поясніть, чим відрізняється публічне управління від менеджменту?
- Що є об'єктом та предметом дослідження теорії публічного управління?

Семінарське заняття 3, 4

Тема: ТЕОРЕТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

Питання для усного опитування та дискусії

1. Періоди формування державно-управлінської думки.
2. Концепція нового державного менеджменту (new public management)
3. Концепція «доброго» врядування (governance, good governance, anticipatory governance).
4. Теорія суспільно-політичних мереж (social-political networks).
5. Основні принципи європейської школи державного управління.

Аудиторна письмова робота

Виконання письмових завдань у тестовій формі за темою заняття.

Методичні рекомендації:

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: публічне управління, місцеве самоврядування, державно управлінська думка, історіографічна база, new public management, governance, good governance, anticipatory governance, (social-political networks).

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких питаннях:

Семінарське заняття 5, 6

Тема: ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ В УКРАЇНІ

Питання для усного опитування та дискусії

1. Поняття структури управління
2. Характерні риси організаційної структури публічного управління
3. Основи побудови організаційних структур публічного управління
4. Централізація та децентралізація у структурній організації публічного управління
5. Унітарна та федеративна організації публічного управління

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: структура, організаційна структура публічного управління, Лінійна структура управління, централізація в управлінні, децентралізація в управлінні, унітарна держава, федеративна держава.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких питаннях:

- Окресліть суттєві риси організаційної структури публічного управління.
- Перерахуйте умови та фактори впливу на побудову системи публічного управління.
- Охарактеризуйте відмінність між основними організаційними структурами, що застосовуються у публічному управлінні.
- Оцініть переваги і недоліки унітарної побудови організаційної структури публічного управління.
- Оцініть переваги та недоліки федеративної побудови організаційної структури публічного управління.?

Семінарське заняття 7, 8

Тема: УКРАЇНСЬКА МОДЕЛЬ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

Питання для усного опитування та дискусії

1. Держава як суб'єкт політичної влади. Функції держави.
2. Органи виконавчої влади в системі публічного адміністрування..
3. Делегування повноважень. Елементи та етапи процесу делегування.
4. Відповідальність і повноваження.
5. Основні принципи і перешкоди ефективного делегування повноважень.
6. Технології прийняття управлінських рішень. Реалізація прийнятих рішень.
7. Планування нормотворчої діяльності.
8. Розвиток нормативно-правових баз.
9. Вплив процесів глобалізації на публічне управління та адміністрування

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових та розрахункових завдань з питань теми заняття.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є : адміністративно-територіальний устрій, компетенція місцевого самоврядування, статут територіальної громади, органи самоорганізації населення, загальні збори громадян, місцевий референдум, сільська рада, селищна рада, міська рада, сесія ради, регламент ради, постійна комісія ради, тимчасова контрольна комісія ради, виконавчі органи сільської, селищної міської ради, апарат ради, сільський, селищний, міський голова, районна,

обласна рада, колегія районної, обласної ради, депутат місцевої ради, місцеві вибори.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких питаннях:

- Що таке адміністративно-територіальний устрій?
- Чому адміністративно-територіальний устрій країни є основою побудови системи місцевого самоврядування?
- Яка необхідність реформування територіальної організації влади в Україні?
- Яка сфера компетенції місцевого самоврядування?
- Які нормативні акти регулюють діяльність органів місцевого самоврядування в Україні?
- Де реєструється статут територіальної громади?
- Що таке органи самоорганізації громадян?
- Чи належать добровільні об'єднання органів місцевого самоврядування до системи місцевого самоврядування?
- Яке майно може передаватися органам самоорганізації громадян?
- Хто має право ініціювати проведення загальних зборів громадян?
- Які питання можуть виноситися на місцевий референдум?
- Хто має право утворити ініціативну групу для проведення місцевого референдуму?
- Хто здійснює реєстрацію ініціативних груп місцевого референдуму?
- На який термін обирається сільська, селищна, міська рада?
- Чи має право сільська, селищна, міська рада делегувати виконавчим органам місцевого самоврядування питання, передбачені статтею 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»?
- Який документ регламентує порядок проведення сесії ради?
- Чи є обов'язковим створення постійних комісій ради?
- Чи є оплачуваною робота депутатів у тимчасових контрольних комісіях ради?
- Чи є виконавчі органи сільської, селищної міської ради юридичними особами?
- Які органи очолює сільський, селищний, міський голова?
- Чи має право керуючий справами апарату ради бути членом виконавчого органу місцевої ради?
- Чи мають право органи місцевого самоврядування бути співзасновниками благодійних організацій?
- Якими нормативними актами передбачено повноваження виконавчих органів місцевого самоврядування?
- Чи є обов'язком районної, обласної ради делегування повноважень відповідним державним адміністраціям?
- Чи має право районна рада змінити межі села, розташованого на території відповідного району?
- Що таке колегія районної, обласної ради?
- Чи може депутат місцевої ради бути головою відповідної ради?
- Чи має депутат місцевої ради депутатський імунітет?
- Які особливості здійснення місцевого самоврядування в місті Києві?
- Які підстави визнання місцевих виборів недійсними?
- Назвіть види виборів.
- Які Ви знаєте умови набрання чинності рішеннями місцевої ради?
- Які особливості реалізації місцевого самоврядування під час воєнного стану?

Семінарське заняття 9, 10

Тема: ПУБЛІЧНА СЛУЖБА

Питання для усного опитування та дискусії

1. Публічна служба в Україні: поняття, види та правові засади
2. Державна служба в Україні: поняття, види та принципи

3. Поняття та види державних службовців
4. Основи правового статусу державних службовців
5. Вищий корпус державної служби

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових та розрахункових завдань з питань теми заняття.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є : публічна служба, державна служба, правовий статусу державних службовців, принципи державної служби, орган держави, позабюджетні фонди, місцеві податки, місцеві збори.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких питаннях:

Що таке державне управління?

- Назвіть основи європейської системи державного управління?
- Що собою представляє шведська модель державного управління?
- У чому полягають особливості американської моделі адміністративного управління?
- Назвіть основні риси централізованого та децентралізованого підходів розвитку державної служби?
- Перелічіть основні принципи системи державної служби.
- Охарактеризуйте розвиток державної служби в Україні.
- У чому полягають основні функції державної служби?
- Що є предметом та об'єктом теорії адміністративного управління?
- У чому полягають негативні аспекти українського адміністративного менеджменту?
- Назвіть основні напрямки подальшого удосконалення державної служби в Україні.
- Охарактеризуйте головні методи укомплектації штатом державної служби
- За яким принципом здійснюється поділ державної влади.
- У якому нормативно-правовому акті закріплено поділ державної влади на законодавчу, виконавчу та судову?
- Які характерні риси притаманні державним органам України?
- Надайте визначення поняттю «Державний орган в Україні».
- За яким принципом здійснюється поділ державної влади.
- У якому нормативно-правовому акті закріплено поділ державної влади на законодавчу, виконавчу та судову?
- Які характерні риси притаманні державним органам України?
- Надайте визначення поняттю «Державний орган в Україні».
- Визначте правовий статус Кабінету Міністрів України.
- Чим керується Кабінет Міністрів у своїй діяльності?
- Які акти в межах своєї компетенції видає Кабінет Міністрів України згідно з Конституцією України?
- Який порядок призначення на посаду Прем'єр-міністра України?
- Охарактеризуйте порядок відставки Кабінету Міністрів України.
- Які органи відносять до центральних органів державної виконавчої влади України?
- Визначте державний статус Президента України.
- За яких підстав повноваження Президента України можуть бути припинені достроково?
- За допомогою яких видів судочинства здійснюється судова влада?
- Перерахуйте конституційні принципи правосуддя.
- Що означає поняття «судова влада»?
- Які органи відносять до органів законодавчої влади України?
- Як обирається конституційний склад Верховної Ради України?

- Яку діяльність можуть поєднувати із депутатською діяльністю народні депутати України?
- Які органи входять до системи місцевих органів державної виконавчої влади?
- Принципи діяльності місцевих державних адміністрацій.

Семінарське заняття 11, 12

Тема: ОСНОВИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ

Питання для усного опитування та дискусії

1. Основні теорії місцевого самоврядування.
2. Європейська хартія місцевого самоврядування як фундамент розвитку місцевої демократії.
3. Досвід організації публічної служби в європейських країнах.
4. Міжнародні та всеукраїнські об'єднання органів місцевого самоврядування.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: служба в органах місцевого самоврядування, державна служба, посадова особа місцевого самоврядування, державний службовець, категорія, ранг, принципи служби в органах місцевого самоврядування.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких питаннях:

- Що таке «служба в органах місцевого самоврядування»?
- Які особливості служби в органах місцевого самоврядування у порівнянні із державною службою?
- Хто є посадовою особою місцевого самоврядування?
- Які є види посадових осіб місцевого самоврядування?
- Скільки є категорій та рангів посадових осіб місцевого самоврядування?
- Чи є керівники комунальних підприємств посадовими особами місцевого самоврядування?
- Чи є секретар ради посадовою особою місцевого самоврядування?
- Чи є депутат місцевої ради посадовою особою місцевого самоврядування?
- Якими елементами представлена система підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації посадових осіб місцевого самоврядування?

Семінарське заняття 13, 14

Тема: ЕКОНОМІЧНІ ЗАСАДИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

Питання для усного опитування та дискусії

1. Економічні засади публічного управління
2. Публічне адміністрування та складові економічної системи.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: економічної політики, соціально-економічні процеси, контроль.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких питаннях:

- Державне регулювання економіки спрямоване на досягнення
- ряду найважливіших цілей. Назвіть і охарактеризуйте кожен із них.
- Визначте основні напрями економічної державної політики
- Охарактеризуйте економічні функції публічної адміністрації
- Які основні форми реалізації державною економічної політики ?

Семінарське заняття 15, 16

Тема: АНТИКОРУПЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ ТА АДМІНІСТРУВАННІ

Питання для усного опитування та дискусії

1. Історичні витоки і соціальні передумови виникнення корупції, її економічний, правовий аспекти, системний характер, зв'язок з іншими негативними соціальними явищами
2. Поняття корупції та корупційного правопорушення. Перелік злочинів, що відносяться до корупційних. Ознаки корупційних злочинів антикорупційної діяльності України
3. Правопорушення та відповідальність у публічному управлінні та адмініструванні.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: корупція, неправомірна вигода, хабар, Національне антикорупційне бюро України, Спеціалізована антикорупційна прокуратура, Антикорупційна стратегія України.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких питаннях:

- Що означає термін «корупція»?
- Охарактеризуйте особливості вертикальної та горизонтальної корупції
- Як за ступенем регулярності корупційних відносин розрізняють корупцію?
- Чи є ідентичними поняттями хабар і корупція?
- Охарактеризуйте політичну корупцію
- У чому полягають основні риси адміністративної корупції? Наведіть приклади
- Які ви знаєте форми прояву адміністративної корупції?
- У чому особливості побутової корупції? Наведіть приклади
- Охарактеризуйте антикорупційні органи в нашій державі. У чому їх переваги які недоліки?
- Що передбачає створення добросовісної публічної служби?

1.4. Самостійна робота студентів

Самостійна робота студентів є однією з форм оволодіння матеріалом із навчальної дисципліни «Основи публічного управління». Виконання самостійної роботи дозволяє студентам розвивати самостійне мислення, поглиблювати засвоєні теоретичні знання, опанувати практичні навички в галузі публічного управління та адміністрування.

Самостійна робота із навчальної дисципліни «Основи публічного управління» складається з письмових робіт із 9 тем навчальної дисципліни. Письмова робота виконується у межах годин, відведених для самостійної роботи навчальним планом.

Студенти виконують письмову роботу самостійно з одержанням необхідних консультацій від науково-педагогічного працівника протягом семестру. Форма контролю – перевірка письмових робіт. Питання самостійної роботи виносяться на підсумковий семестровий контроль.

Тема 1. ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ – ПРОЦЕС РЕАЛІЗАЦІЇ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ

Завдання та методичні рекомендації до виконання самостійної роботи

1. Опрацювати літературу за темою Підготовка до практичного заняття, виконання домашнього завдання.
2. Підготовка презентації з теми завдання.
3. Підготовка до практичного заняття.
4. Підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою.
5. Виконання тестового завдання.
6. Проходження курсу «Державним службовцям про державну службу», «Основи державної політики» на онлайн-платформі Прометеус .

Тема 2. ТЕОРЕТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

Завдання та методичні рекомендації до виконання самостійної роботи

Опрацювати літературу за темою і на підставі її вивчення скласти есе (1–1,5 стор. друкованого тексту 14 Times New Roman, інтервал 1,5) на тему: «Уроки історії для майбутнього місцевого самоврядування».

Есе – це прозаїчний твір невеликий за розміром та вільної композиції, який передає особисті враження та почуття щодо конкретного питання. Це **особисте бачення** того питання, яке висвітлює конкретну тему есе. Щоб писати есе, треба як найглибше відтворити всі свої знання та світогляд в цьому невеликому тексті.

Есе може бути представлено такими типами: оповідним, описовим, доказовим.

В есе студент висловлює **свої власні ідеї, думки, враження**. Есе складається з **декількох частин**: вступ, основна частина та висновки.

У **вступі** необхідно виділити ключову думку, ідею або проблему, про яку студент будете вести мову в основній частині. Найкраще, якщо вона буде в формі будь-якого короткого, але лаконічного висловлювання, це може бути і цитата. В **основній частині** есе треба відобразити особисте ставлення студента до теми, можна навести приклади тощо. У **висновках** студент закінчує всі свої міркування, робить узагальнення, підводить підсумки.

Всі частини есе повинні плавно переходити одна в іншу, всі думки повинні бути логічно пов'язані.

Тема 3. ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ В УКРАЇНІ

Завдання та методичні рекомендації до виконання самостійної роботи

1. Підготовка до практичного заняття, виконання домашнього завдання.
2. Підготовка презентації з теми завдання.
3. Підготовка і презентація реферату.
4. Розв'язування кейсу
5. Виконання тестового завдання.
6. Ознайомчий візит до органів влади.

Тема 4, 5. УКРАЇНСЬКА МОДЕЛЬ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

Завдання та методичні рекомендації до виконання самостійної роботи

Опрацювати літературу за темою і на підставі її вивчення

1. Підготовка презентації з теми завдання.
2. Підготовка і презентація реферату.
3. Розв'язування кейсу
4. Виконання тестового завдання.
5. Вибір теми і підготовка дослідження за індивідуальною науковою темою

Тема 6. ПУБЛІЧНА СЛУЖБА

Завдання та методичні рекомендації до виконання самостійної роботи

Опрацювати літературу, нормативно-правову базу та інтернет-джерела (зокрема офіційні веб-сайти органів місцевого самоврядування) за темою та на їх основі проаналізувати структуру дохідної та видаткової частин місцевого бюджету села, селища, міста, в якому проживає студент, за попередній та поточний роки. На основі аналізу окреслити позитивні та негативні, на думку студента, зміни, а також можливі шляхи зміцнення фінансової спроможності відповідної територіальної громади. Проходження курсу на онлайн-платформі Прометеус «Як діяти далі: Державним службовцям про сталий розвиток»

Тема 7. ОСНОВИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ

Завдання та методичні рекомендації до виконання самостійної роботи

Опрацювати літературні джерела за темою та на їх основі описати спільні та відмінні риси інститутів служби в органах місцевого самоврядування та державної служби в Україні. Результати роботи викласти у таблиці за формою:

Служба в органах місцевого самоврядування	Державна служба
Відмінні риси	
.....	
Спільні риси	
....	

Тема 8. ЕКОНОМІЧНІ ЗАСАДИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

Завдання та методичні рекомендації до виконання самостійної роботи

Опрацювати літературу за темою і на підставі її вивчення скласти есе (1-1,5 стор. друкованого тексту 14 Times New Roman, інтервал 1,5) на одну із запропонованих тем: «Взаємна відповідальність влади і громади», «Участь громадян у вирішенні місцевих питань: їх право чи обов'язок?», «Форми контролю громади за місцевою владою», «Чому корупція – це зло?».

Есе – це прозаїчний твір невеликий за розміром та вільної композиції, який передає особисті враження та почуття щодо конкретного питання. Це **особисте бачення** того питання, яке висвітлює конкретну тему есе. Щоб писати есе, треба як найглибше відтворити всі свої знання та світогляд в цьому невеликому тексті.

Есе може бути представлено такими типами: оповідним, описовим, доказовим.

В есе студент висловлює **свої власні ідеї, думки, враження**. Есе складається з **декількох частин**: вступ, основна частина та висновки.

У **вступі** необхідно виділити ключову думку, ідею або проблему, про яку студент буде вести мову в основній частині. Найкраще, якщо вона буде в формі будь-якого короткого, але лаконічного висловлювання, це може бути і цитата. В **основній частині** есе треба відобразити особисте ставлення студента до теми, можна навести приклади тощо. У **висновках** студент закінчує всі свої міркування, робить узагальнення, підводить підсумки.

Всі частини есе повинні плавно переходити одна в іншу, всі думки повинні бути логічно пов'язані.

Тема 9. АНТИКОРУПЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ ТА АДМІНІСТРУВАННІ

Завдання та методичні рекомендації до виконання самостійної роботи

Опрацювати літературні джерела за темою та на їх основі розкрити проблеми удосконалення публічного управління в Україні в контексті світового досвіду (на прикладі однієї із обраних на власний розсуд країн).

1.5. Підсумковий контроль

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі усного екзамену.

1.5.1. Питання для підсумкового контролю

1. Предметна сфера публічного адміністрування.
2. Співвідношення понять «управління» та «адміністрування».
3. Публічне адміністрування як наука, сфера діяльності та навчальна дисципліна.
4. Формування та розвиток теорій управління суспільством і країною.
5. Взаємозв'язок і взаємозалежність політичної та економічної влади.
6. Основні підходи до визначення понять «публічне управління», «державне управління», «муніципальне управління».
7. Основні підходи до понять публічне управління та адміністрування
8. Закони публічного адміністрування.
9. Особливості публічного управління та адміністрування.
10. Методи публічного адміністрування.
11. Принципи публічного адміністрування.
12. Чинники впливу у публічному управлінні та адмініструванні
13. . Періоди формування державно-управлінської думки.
14. Концепція нового державного менеджменту (new public management)
15. Концепція «доброго» врядування (governance, good governance, anticipatory governance).
16. Теорія суспільно-політичних мереж (social-political networks).
17. Основні принципи європейської школи державного управління
18. Поняття структури управління
19. Характерні риси організаційної структури публічного управління
20. Основи побудови організаційних структур публічного управління
21. Централізація та децентралізація у структурній організації публічного управління
22. Унітарна та федеративна організації публічного управління
23. Держава як суб'єкт політичної влади. Функції держави.
24. Органи виконавчої влади в системі публічного адміністрування..
25. Делегування повноважень.
26. Елементи та етапи процесу делегування.
27. Відповідальність і повноваження.
28. Основні принципи і перешкоди ефективного делегування повноважень.
29. Технології прийняття управлінських рішень.
30. Реалізація прийнятих рішень. Планування нормотворчої діяльності.
31. Розвиток нормативно-правових баз.
32. Вплив процесів глобалізації на публічне управління та адміністрування
33. Публічна служба в Україні: поняття, види та правові засади
34. Державна служба в Україні: поняття, види та принципи
35. Поняття та види державних службовців
36. Основи правового статусу державних службовців
37. Вищий корпус державної служби
38. Основні теорії місцевого самоврядування.
39. Європейська хартія місцевого самоврядування як фундамент розвитку
40. місцевої демократії.
41. Досвід організації публічної служби в європейських країнах.
42. Міжнародні та всеукраїнські об'єднання органів місцевого самоврядування.
43. Економічні засади публічного управління
44. Публічне адміністрування та складові економічної системи
45. Історичні витоки і соціальні передумови виникнення корупції, її економічний, правовий аспекти, системний характер, зв'язок з іншими негативними

- соціальними явищами
46. Поняття корупції та корупційного правопорушення. Перелік злочинів, що відносяться до корупційних.
 47. Ознаки корупційних злочинів антикорупційної діяльності України
 48. Правопорушення та відповідальність у публічному управлінні та адмініструванні
 49. Особливості співробітництва територіальних грома.

1.5.2. Структура екзаменаційного білета

1. **Оберіть те, що випадає з логічного переліку:**
2. **Дайте визначення поняття:** – це ...
3. **Дайте найбільш повну та правильну відповідь на тестові завдання:**
 1. **Органи державного управління поділяються на:**
 - а) органи державно-політичного управління та державно-адміністративні (загальнодержавні) відомства;
 - б) державно-політичного управління й органи місцевого самоврядування;
 - в) державно-адміністративні (загальнодержавні) відомства та органи місцевого самоврядування;
 - г) жодна відповідь не є правильною.

.....
 10. **Електронний документ – це документ, інформація в якому зафіксована у вигляді електронних даних, включно з обов'язковими реквізитами документа.:**
 - а) так;
 - б) ні.
4. **Форми участі населення у здійсненні місцевого самоврядування.**

2. Схема нарахування балів

2.1. Нархування балів студентам з навчальної дисципліни «Основи публічного управління» здійснюється відповідно до такої схеми:

2.2. Обсяг балів, здобутих студентом під час лекцій з навчальної дисципліни «Основи публічного управління», обчислюється у пропорційному співвідношенні кількості відвіданих лекцій і кількості лекцій, передбачених навчальним планом, і визначається згідно з

додатками 1 і 2 до Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова.

З навчальної дисципліни «Основи публічного управління» передбачено проведення 9 лекційних занять за денною формою навчання. Отже, студент може набрати під час лекцій таку кількість балів:

№ з/п	Форма навчання	Кількість лекцій за планом	Кількість відвіданих лекцій								
			1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Денна	9	1,1	2,2	3,3	4,4	5,6	6,7	7,8	8,9	10

2.3. З навчальної дисципліни «Основи публічного управління» передбачено проведення 13 семінарських занять за денною формою навчання.

За результатами семінарського (практичного, лабораторного) заняття кожному студенту до відповідного документа обліку успішності виставляється кількість балів від 0 до 5 числом, кратним 0,5, яку він отримав протягом заняття.

Критерії поточного оцінювання знань студентів наведені у п. 4.3.8. Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова.

2.4. Перерозподіл кількості балів в межах максимально можливої кількості балів за самостійну роботу студентів та виконання індивідуальних завдань, наведено в таблиці:

№ з/п	9 тем	Номер теми									Усього балів
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
1.	Максимальна кількість балів за самостійну роботу	2	2,5	2,5	2	2	2	2	2,5	2,5	20
	Усього балів										20

2.5. За семестровий контроль, що проводиться у формі семестрового екзамену з навчальної дисципліни «Основи публічного управління», студент денної форми навчання може максимально одержати 30 балів. Шкала визначення кількості балів та критерії оцінювання знань студентів за результатами семестрового контролю подана у табл. 4.8 Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова.

Перерозподіл балів, в межах максимально можливого одержання їх кількості за надані студентами відповіді в усній формі на завдання екзаменаційного білета, наведено в таблиці:

№ з/п	Алгоритм нарахування балів	Номер питань екзаменаційного білета				Разом балів
		1	2	3	4	
1.	Максимальна кількість балів за відповідь на питання білету	5	5	10	10	30,0

3. Рекомендовані джерела

Тема 1

1. Бакуменко В. Д., Бондар І. С., Горник В. Г., Шпачук В. В. Особливості публічного управління та адміністрування : навч. посіб. Київ: КНУКіМ, 2016. 167 с.
2. Босак О. З. Публічне управління як нова модель управління у державному секторі. URL:[http:// academy.gov.ua/ej/ej12/txts/10bozuds](http://academy.gov.ua/ej/ej12/txts/10bozuds) (дата звернення 21.01.2020).
3. Вступ до публічного адміністрування : навч. посіб. / Н. Л. Гавкалова, Т. А. Власенко, Л. Ю. Гордієнко та ін. ; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Н. Л. Гавкалової. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. 382 с. Кульчій І.О. Право в публічному управлінні: навчальний посібник. Полтава: ПолтНТУ, 2018. 140 с.
4. Вайт Л.Д. Державне управління – визначення різними мислителями. URL:<https://www.adda247.com/upsc-exam/public-administration-meaning-and-definition/> (дата звернення: 20.10.2023).
5. Основи публічного адміністрування : навч. посіб. / Ю. П. Битяк, Н. П. Матюхіна, М. С. Ковтун та ін. ; за заг. ред. Н. П. Матюхіної. Вид. 2-ге, допов. та перероб. Харків : Право, 2021. 238 с.
6. Публічне управління та адміністрування. Словник термінів / А. В. Хрідочкін, М. Ю. Віхляєв ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. П. В. Макушева. Одеса : Гельветика, 2021. 603 с.
7. Публічна адміністрація в Україні: становлення та розвиток / за заг. ред. А. В. Толстоухова, Н. Р. Нижник, Н. Т. Гончарук. Дніпропетровськ : Монолит, 2010. 400 с.
8. Публічне управління та адміністрування в умовах інформаційного суспільства: вітчизняний і зарубіжний досвід : монографія / за заг. ред. Сергія Чернова [та ін.]; Запоріж. держ. інженер. акад. – Запоріжжя : ЗДІА, 2016. – 606 с. – Режим доступу : <http://umo.edu.ua/images/content/depozitar/monografii/> Монографія_2017.pdf.
9. Нагаєв В. М. Публічне адміністрування: електронний навчальний посібник / В. М. Нагаєв. Х.: ХНАУ, 2018. 278 с
10. Особливості публічного управління та адміністрування : Навчальний посібник / Бакуменко В. Д., Бондар І.С., Горник В. Г., Шпачук В. В. К. : КНУКіМ, 2016. 167 с.
11. Новікова В.В., Бровікова С.В. Про механізм реалізації прав і свобод людини. Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. 2018. № 3. URL: http://www.lvduvs.edu.ua/documents_pdf/visnyku/nvsy/nvsy_03_2018/07
12. Публічне адміністрування : навч. посіб. / А. С. Даниленко та ін. ; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф., академіка НААН України А. С. Даниленка, д-ра екон. наук, проф. П. І. Юхименка, д-ра екон. наук, доц. Т. В. Сокольської. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 288 с

Тема 2

1. Бакуменко В. Д., Бондар І. С., Горник В. Г., Шпачук В. В. Особливості публічного управління та адміністрування : навч. посіб. Київ: КНУКіМ, 2016. 167 с.
2. Босак О. З. Публічне управління як нова модель управління у державному секторі. URL:[http:// academy.gov.ua/ej/ej12/txts/10bozuds](http://academy.gov.ua/ej/ej12/txts/10bozuds) (дата звернення 21.01.2020).
3. Вступ до публічного адміністрування : навч. посіб. / Н. Л. Гавкалова, Т. А. Власенко, Л. Ю. Гордієнко та ін. ; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Н. Л. Гавкалової. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. 382 с. Кульчій І.О. Право в публічному управлінні: навчальний посібник. Полтава: ПолтНТУ, 2018. 140 с.
4. Вайт Л.Д. Державне управління – визначення різними мислителями. URL:<https://www.adda247.com/upsc-exam/public-administration-meaning-and-definition/> (дата звернення: 20.10.2023).

5. Основи публічного адміністрування : навч. посіб. / Ю. П. Битяк, Н. П. Матюхіна, М. С. Ковтун та ін. ; за заг. ред. Н. П. Матюхіної. Вид. 2-ге, допов. та перероб. Харків : Право, 2021. 238 с.
6. Публічне управління та адміністрування. Словник термінів / А. В. Хрідочкін, М. Ю. Віхляев ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. П. В. Макушева. Одеса : Гельветика, 2021. 603 с.
7. Публічна адміністрація в Україні: становлення та розвиток / за заг. ред. А. В. Толстоухова, Н. Р. Нижник, Н. Т. Гончарук. Дніпропетровськ : Монолит, 2010. 400 с.
8. Публічне управління та адміністрування в умовах інформаційного суспільства: вітчизняний і зарубіжний досвід : монографія / за заг. ред. Сергія Чернова [та ін.]; Запоріж. держ. інженер. акад. – Запоріжжя : ЗДІА, 2016. – 606 с. – Режим доступу : http://umo.edu.ua/images/content/depozitar/monografii/Monografia_2017.pdf.
9. Нагаєв В. М. Публічне адміністрування: електронний навчальний посібник / В. М. Нагаєв. Х.: ХНАУ, 2018. 278 с
10. Особливості публічного управління та адміністрування : Навчальний посібник / Бакуменко В. Д., Бондар І.С., Горник В. Г., Шпачук В. В. К. : КНУКіМ, 2016. 167 с.
11. Новікова В.В., Бровікова С.В. Про механізм реалізації прав і свобод людини. Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. 2018. № 3. URL: http://www.lvduvs.edu.ua/documents_pdf/visnyku/nvsy/nvsy_03_2018/07
12. Публічне адміністрування : навч. посіб. / А. С. Даниленко та ін. ; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф., академіка НААН України А. С. Даниленка, д-ра екон. наук, проф. П. І. Юхименка, д-ра екон. наук, доц. Т. В. Сокольської. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 288 с
13. Підлісна Т.В. Бойко А.О. Удосконалення інформаційного забезпечення здійснення адміністративних процедур в реєстраційній сфері. Вісник національного університету цивільного захисту України. – Випуск 1 (14). – 2021. – С. 336-348.

Тема 3

1. Андрейцев В.І. Магдебурзьке право: соціально-правові витоки та особливості застосування на землях України [Електронний ресурс] / В.І. Андрейцев // Університетські наукові записки. – 2018. - № 1. – С. 17-25. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Unzap_2018_1_4
2. Камінська Н.В. Еволюція місцевого та регіонального самоврядування в умовах розвитку європейської демократії / Н.В. Камінська, Г.В. Бойко // Архіви України. – 2014. – № 4-5 (292-203). – С. 73-83.
3. Ковтун І.Б. Розвиток місцевого самоврядування на Хмельниччині / І.Б. Ковтун, М.І. Баюк // Збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції «Публічне управління в Україні: виклики сьогодення та глобальні імперативи». (м. Хмельницький, 11 лютого 2022 р.). Хмельницький : Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2022. 191 с. – С. 28-32.
4. Конституція України від 28.06.1996 р. // Відомості Верховної Ради. 1996. – № 30. – Ст. 141.
5. Костенок І. Радянська модель самоврядування як чинник впливу на сучасні самоврядні практики на пострадянському просторі / І. Костенок // Держава та суспільство. - [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://kbuara.kharkov.ua/e-book/putp/2012-4/doc/4/01.pdf>
6. Лелеченко А.П. Місцеве самоврядування в умовах децентралізації повноважень: навч. посіб. / [А.П. Лелеченко, О.І. Васильєва, В.С. Куйбіда, А.Ф. Ткачук] – К.: 2017. – 110 с.
7. Литвиненко І. Історичні традиції становлення і розвитку місцевого самоврядування в Україні / І.Л. Литвиненко // Вісник Хмельницького інституту регіонального управління та права. – 2002. - № 1. – С. 43-49.
8. Мозоль Н.І. Значення магдебурзького права для утвердження місцевого

самоврядування на території України [Електронний ресурс] / Н.І. Мозоль // Вісник Пенітенціарної асоціації України. – 2017. - № 2. – С. 6-12. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bpau_2017_2_4

9. Обметко О.М. Досвід місцевого самоврядування XIX ст. і сучасні євроінтеграційні орієнтири України: історична ретроспектива [Електронний ресурс] / О.М. Обметко // Історико-політичні студії. – 2016. - № 1. – С. 86-93. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipc_2016_1_10

10. Основи місцевого самоврядування / [авт. кол. за заг. ред. В.М. Олуйка]. – Хмельницький: ЦППК, 2008. – 730 с.

11. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 р. // ВВРУ. – 1997. - № 24. – Ст. 170.

12. Про місцеві Ради народних депутатів та місцеве і регіональне самоврядування: Закон України від 26.03.1992 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 28 від 14.07.92. – Ст. 387. – [Втратив чинність].

13. Про місцеві Ради народних депутатів Української РСР та місцеве самоврядування: Закон Української РСР від 07.12.1990 р. № 533-ХІІ // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1991. – № 2 від 08.01.91. – Ст. 5. – [Втрапив чинність].

14. Філінюк А.Г. Магдебурзьке право в суспільному та соціально-економічному розвитку Поділля XVIII – першої половини XIX ст. [Електронний ресурс] / А.Г. Філінюк, А.Б. Задорожнюк // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Історичні науки. – 2017. – Вип. 10. – С. 184-202. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vkpnui_2017_10_20

15. Француз А.Й. Магдебурзьке право та реформа місцевого самоврядування: генеза та правові наслідки [Електронний ресурс] / А.Й. Француз, Т.В. Стрельникова // Правничий вісник Університету "КРОК". – 2017. – Вип. 29. – С. 14-18. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pvuk_2017_29_4

16. Хуснутдінов О. Місцеве самоврядування: історія та сучасність / О. Хуснутдінов // Зовнішні справи. – 2010. – № 3-4. – С. 12–15.

17. Mykytyuk P., Semenets-Orlova I., Blishchuk, K., Trebyk, L., Tetiana Pidlisna. Outsourcing as a Tool of Strategic Planning in Public Administration) Studies of Applied Economics. Volume 39-3, – May 2021. – P.1-11.DOI: <https://doi.org/10.25115/eea.v39i3.4718> (індексована в науко метричній базі Scopus)

Тема 4

1. Бакуменко В. Д., Бондар І. С., Горник В. Г., Шпачук В. В. Особливості публічного управління та адміністрування : навч. посіб. Київ: КНУКіМ, 2016. 167 с.

2. Босак О. З. Публічне управління як нова модель управління у державному секторі. URL:<http://academy.gov.ua/ej/ej12/txts/10bozuds> (дата звернення 21.01.2020).

3. Вступ до публічного адміністрування : навч. посіб. / Н. Л. Гавкалова, Т. А. Власенко, Л. Ю. Гордієнко та ін. ; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Н. Л. Гавкалової. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. 382 с. Кульчий І.О. Право в публічному управлінні: навчальний посібник. Полтава: ПолтНТУ, 2018. 140 с.

4. Вайт Л.Д. Державне управління – визначення різними мислителями. URL:<https://www.adda247.com/upsc-exam/public-administration-meaning-and-definition/> (дата звернення: 20.10.2023).

5. Основи публічного адміністрування : навч. посіб. / Ю. П. Битяк, Н. П. Матюхіна, М. С. Ковтун та ін. ; за заг. ред. Н. П. Матюхіної. Вид. 2-ге, допов. та перероб. Харків : Право, 2021. 238 с.

6. Публічне управління та адміністрування. Словник термінів / А. В. Хрідочкін, М. Ю. Віхляєв ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. П. В. Макушева. Одеса : Гельветика, 2021. 603 с.

7. Публічна адміністрація в Україні: становлення та розвиток / за заг. ред. А. В. Толстоухова, Н. Р. Нижник, Н. Т. Гончарук. Дніпропетровськ : Монолит, 2010. 400 с.
8. Публічне управління та адміністрування в умовах інформаційного суспільства: вітчизняний і зарубіжний досвід : монографія / за заг. ред. Сергія Чернова [та ін.]; Запоріж. держ. інженер. акад. – Запоріжжя : ЗДІА, 2016. – 606 с. – Режим доступу : http://umo.edu.ua/images/content/depozitar/monografii/Monografija_2017.pdf.
9. Нагаєв В. М. Публічне адміністрування: електронний навчальний посібник / В. М. Нагаєв. Х.: ХНАУ, 2018. 278 с
10. Особливості публічного управління та адміністрування : Навчальний посібник / Бакуменко В. Д., Бондар І.С., Горник В. Г., Шпачук В. В. К. : КНУКіМ, 2016. 167 с.
11. Новікова В.В., Бровікова С.В. Про механізм реалізації прав і свобод людини. Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. 2018. № 3. URL: http://www.lvduvs.edu.ua/documents_pdf/visnyku/nvsy/nvsy_03_2018/07
12. Публічне адміністрування : навч. посіб. / А. С. Даниленко та ін. ; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф., академіка НААН України А. С. Даниленка, д-ра екон. наук, проф. П. І. Юхименка, д-ра екон. наук, доц. Т. В. Сокольської. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 288 с

Тема 5

1. Бакуменко В. Д., Бондар І. С., Горник В. Г., Шпачук В. В. Особливості публічного управління та адміністрування : навч. посіб. Київ: КНУКіМ, 2016. 167 с.
2. Босак О. З. Публічне управління як нова модель управління у державному секторі. URL:<http://academy.gov.ua/ej/ej12/txts/10bozuds> (дата звернення 21.01.2020).
3. Вступ до публічного адміністрування : навч. посіб. / Н. Л. Гавкалова, Т. А. Власенко, Л. Ю. Гордієнко та ін. ; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Н. Л. Гавкалової. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. 382 с. Кульчій І.О. Право в публічному управлінні: навчальний посібник. Полтава: ПолтНТУ, 2018. 140 с.
4. Вайт Л.Д. Державне управління – визначення різними мислителями. URL:<https://www.adda247.com/upsc-exam/public-administration-meaning-and-definition/> (дата звернення: 20.10.2023).
5. Основи публічного адміністрування : навч. посіб. / Ю. П. Битяк, Н. П. Матюхіна, М. С. Ковтун та ін. ; за заг. ред. Н. П. Матюхіної. Вид. 2-ге, допов. та перероб. Харків : Право, 2021. 238 с.
6. Публічне управління та адміністрування. Словник термінів / А. В. Хрідочкін, М. Ю. Віхляєв ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. П. В. Макушева. Одеса : Гельветика, 2021. 603 с.
7. Публічна адміністрація в Україні: становлення та розвиток / за заг. ред. А. В. Толстоухова, Н. Р. Нижник, Н. Т. Гончарук. Дніпропетровськ : Монолит, 2010. 400 с.
8. Публічне управління та адміністрування в умовах інформаційного суспільства: вітчизняний і зарубіжний досвід : монографія / за заг. ред. Сергія Чернова [та ін.]; Запоріж. держ. інженер. акад. – Запоріжжя : ЗДІА, 2016. – 606 с. – Режим доступу : http://umo.edu.ua/images/content/depozitar/monografii/Monografija_2017.pdf.
9. Нагаєв В. М. Публічне адміністрування: електронний навчальний посібник / В. М. Нагаєв. Х.: ХНАУ, 2018. 278 с
10. Особливості публічного управління та адміністрування : Навчальний посібник / Бакуменко В. Д., Бондар І.С., Горник В. Г., Шпачук В. В. К. : КНУКіМ, 2016. 167 с.
11. Новікова В.В., Бровікова С.В. Про механізм реалізації прав і свобод людини. Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. 2018. № 3. URL: http://www.lvduvs.edu.ua/documents_pdf/visnyku/nvsy/nvsy_03_2018/07
12. Публічне адміністрування : навч. посіб. / А. С. Даниленко та ін. ; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф., академіка НААН України А. С. Даниленка, д-ра екон. наук, проф. П. І.

Юхименка, д-ра екон. наук, доц. Т. В. Сокольської. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 288 с

Тема 6

1. Основи публічного адміністрування : навч. посіб. / Ю. П. Битяк, Н. П. Матюхіна, М. С. Ковтун та ін. ; за заг. ред. Н. П. Матюхіної. Вид. 2-ге, допов. та перероб. Харків : Право, 2021. 238 с.

2. Публічне управління та адміністрування. Словник термінів / А. В. Хрідочкін, М. Ю. Віхляєв ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. П. В. Макушева. Одеса : Гельветика, 2021. 603 с.

3. Публічна адміністрація в Україні: становлення та розвиток / за заг. ред. А. В. Толстоухова, Н. Р. Нижник, Н. Т. Гончарук. Дніпропетровськ : Монолит, 2010. 400 с.

4. Публічне управління та адміністрування в умовах інформаційного суспільства: вітчизняний і зарубіжний досвід : монографія / за заг. ред. Сергія Чернова [та ін.]; Запоріж. держ. інженер. акад. – Запоріжжя : ЗДІА, 2016. – 606 с. – Режим доступу : http://umo.edu.ua/images/content/depozitar/monografii/Monografija_2017.pdf.

5. Нагаєв В. М. Публічне адміністрування: електронний навчальний посібник / В. М. Нагаєв. Х.: ХНАУ, 2018. 278 с

6. Особливості публічного управління та адміністрування : Навчальний посібник / Бакуменко В. Д., Бондар І.С., Горник В. Г., Шпачук В. В. К. : КНУКіМ, 2016. 167 с.

7. Новікова В.В., Бровікова С.В. Про механізм реалізації прав і свобод людини. Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. 2018. № 3. URL: http://www.lvduvs.edu.ua/documents_pdf/visnyku/nvsy/nvsy_03_2018/07

8. Публічне адміністрування : навч. посіб. / А. С. Даниленко та ін. ; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф., академіка НААН України А. С. Даниленка, д-ра екон. наук, проф. П. І. Юхименка, д-ра екон. наук, доц. Т. В. Сокольської. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 288 с

9. Кірмач А. В. Проходження державної служби: європейський досвід правового регулювання: [монографія]/ А. В. Кірмач; відп. ред. В. Б. Авер'янов. – Київ: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2011. – С. 33–44.

Тема 7

1. Божко В.М. Проходження служби в органах місцевого самоврядування в умовах воєнного стану [Електронний ресурс] / В. М. Божко // Полтавський правовий часопис. - 2023. - № 1. - С. 8-22. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/plre_2023_1_3

2. Болдирев С.В. Реформування служби в органах місцевого самоврядування як сутнісна складова механізму децентралізації в Україні [Електронний ресурс] / С.В. Болдирев, С.С. Чубарь // Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія : Юридичні науки. - 2022. - № 4. - С. 34-39. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/mniju_2022_4_6

3. Бородін Є.І. Запровадження інституту служби в органах місцевого самоврядування в Україні (1990-ті – початок 2000-х рр.) [Електронний ресурс] / Є.І. Бородін // Проблеми політичної історії України. – 2018. – Вип. 13. – С. 237-255. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ppiu_2018_13_23

4. Даниленко Л.І. Вдосконалення професійної компетентності посадових осіб місцевого самоврядування: теоретичний аспект [Електронний ресурс] / Л.І. Даниленко // Інвестиції: практика та досвід. - 2023. - № 5. - С. 113-119.

5. Лелеченко А.П. Місцеве самоврядування в умовах децентралізації повноважень: навч. посіб. / [А.П. Лелеченко, О.І. Васильєва, В.С. Куйбіда, А.Ф. Ткачук] – К.: 2017. – 110 с.

6. Перетворення нашого світу: Порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030 року: затв. Резолюцією Генеральної Асамблеї ООН від 25 вересня 2015 року. <https://www.undp.org/uk/ukraine/publications/peretvorennya-nashoho-svitu-poryadok-dennyu-u-sferi-staloho-rozvytku-do-2030-roku>

7. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 р. // ВВРУ. – 1997. - №24. – Ст. 170.
8. Про службу в органах місцевого самоврядування: Закон України від 07.06.2001 р. № 2493-III // Урядовий кур'єр від 04.07.2001 № 116.
9. Про службу в органах місцевого самоврядування: Закон України від 02.05.2023 р. № 3077-IX // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3077-20#Text>
10. Про статус депутатів місцевих рад: Закон України від 11 липня 2002 р. № 93-IV // Урядовий кур'єр від 02.08.2002 № 14.

Тема 8

1. Бедрій Р.Б. Поняття економічної основи місцевого самоврядування та її організаційно-правове забезпечення в умовах війни в Україні [Електронний ресурс] / Р.Б. Бедрій // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право. - 2023. - Вип. 75(1). - С. 59-64. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvuzhpr_2023_75\(1\)__11](http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvuzhpr_2023_75(1)__11)
2. Буряченко А.Є. Місцеве самоврядування під час війни: ключові трансформації фінансового забезпечення повноважень [Електронний ресурс] / А.Є. Буряченко, П.В. Логвінов // Фінанси України. - 2023. - № 11. - С. 49-68. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fu_2023_11_7
3. Бюджетний Кодекс України від 08.07.2010 р. № 2456-VI (зі змінами) / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>
4. Волкова В.В. Організаційно-економічні засади розвитку місцевих бюджетів в умовах реформування місцевого самоврядування (на прикладі Вінницької міської територіальної громади) [Електронний ресурс] / В.В. Волкова, Н.І. Волкова // Економіка і організація управління. - 2021. - Вип. 4. - С. 158-167. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/eiou_2021_4_16
5. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 № 436-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18, 19-20, 21-22. – Ст. 144.
6. Громова О.Є. Шляхи вдосконалення наповненості місцевих бюджетів, як складової фінансової бази органів місцевого самоврядування [Електронний ресурс] / О.Є. Громова, А.Є. Абдуллаєва, А.Л. Шевчук // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. - 2021. - № 1. - С. 277-281. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vchnu_ekon_2021_1_50
7. Дедушев І.В. Формування бюджетного процесу на місцевому рівні: зарубіжний досвід [Електронний ресурс] / І.В. Дедушев // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право. - 2023. - Вип. 79(2). - С. 55-63. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvuzhpr_2023_79\(2\)__10](http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvuzhpr_2023_79(2)__10)
8. Земельний кодекс України від 25 жовтня 2001 р. № 2768-III // Відомості Верховної Ради. – 2002. – № 3-4. – Ст. 27.
9. Ковтун І.Б., Терещенко Т.В. Теоретичні аспекти формування економічного потенціалу територіальної громади: синергетичний підхід // Наука. Технології. Інновації. – 2021. - № 3 (19). - С. 3-9.
10. Ковтун І.Б., Юричина І.А. Актуальні питання стратегічного планування місцевого економічного розвитку Хмельницької області // Університетські наукові записки. – 2021. - № 1 (79) – С. 206-216.
11. Конституція України від 28.06.1996 р. // Відомості Верховної Ради. 1996. – № 30. – Ст. 141.
12. Куйбіда В.С. Місцеве самоврядування України в контексті розвитку місцевої демократії: [моногр.]. / В.С. Куйбіда, М.С. Куйбіда, О.О. Бабінова. – Хмельницький: Вид-во ХУУП, 2008. – 468 с.
13. Лелеченко А.П. Місцеве самоврядування в умовах децентралізації повноважень: навч. посіб. / [А.П. Лелеченко, О.І. Васильєва, В.С. Куйбіда, А.Ф. Ткачук] – К.: 2017. – 110 с.
14. Перетворення нашого світу: Порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030

року: затв. Резолюцією Генеральної Асамблеї ООН від 25 вересня 2015 року. <https://www.undp.org/uk/ukraine/publications/peretvorennya-nashoho-svitu-poryadok-dennyu-u-sferi-staloho-rozvytku-do-2030-roku>

15. Податковий Кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI (зі змінами) / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

16. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21 травня 1997 р. № 280/97-ВР // ВВРУ. – 1997. – № 24. – Ст. 170.

17. Про передачу об'єктів права державної та комунальної власності: Закон України від 3 березня 1998 р. № 147/98-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 34. – Ст. 228.

18. Про приватизацію державного майна: Закон України від 4 березня 1992 р. № 2163-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 17. – Ст. 122.

19. Про приватизацію невеликих державних підприємств (малу приватизацію): Закон України від 6 березня 1992 р. № 2171-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 34. – Ст. 160.

20. Про розмежування земель державної та комунальної власності: Закон України від 5 лютого 2004 р. № 1457-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 35. – Ст. 411.

21. Про співробітництво територіальних громад: Закон України від 17.06.2014 р. № 1508-VII / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1508-18>.

22. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. № 435-IV // Відомості Верховної Ради. – 2003. – № 40-44. – Ст. 356.

23. Mykytyuk P., Semenets-Orlova I., Blishchuk, K., Trebyk, L., Tetiana Pidlisna. Outsourcing as a Tool of Strategic Planning in Public Administration) Studies of Applied Economics. Volume 39-3, – May 2021. – P.1-11. DOI: <https://doi.org/10.25115/eea.v39i3.4718> (індексована в науко метричній базі Scopus)

24. Підлісна, Т. В., Бондар, Д. В. (2022). ОСНОВНІ НАПРЯМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ БЕЗПЕКИ В УМОВАХ НАДЗВИЧАЙНОГО СТАНУ. *Публічне урядування*, (2 (30), 72-77. [https://doi.org/10.32689/2617-2224-2022-2\(30\)-9](https://doi.org/10.32689/2617-2224-2022-2(30)-9)

Тема 9

1. Карпенко О.О. Запобігання та протидія корупції в державних органах та органах місцевого самоврядування [Електронний ресурс] / О.О. Карпенко, К.О. Кудлінська, К.Є. Кузнецова // *Інвестиції: практика та досвід*. - 2021. - № 1. - С. 97-103. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2021_1_17

2. Кохан О.І. Боротьба з корупцією в органах місцевого самоврядування: правові передумови та шляхи подолання [Електронний ресурс] / О.І. Кохан // *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право*. - 2024. - Вип. 82(2). - С. 182-186. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvuzhpr_2024_82\(2\)_31](http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvuzhpr_2024_82(2)_31)

3. Лазебна І.В. Служба в органах місцевого самоврядування: українські реалії та зарубіжний досвід [Електронний ресурс] / І.В. Лазебна, І.П. Динник // *Вісник Херсонського національного технічного університету*. - 2023. - № 2. - С. 254–259. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vkhdtu_2023_2_38

4. Перетворення нашого світу: Порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030 року: затв. Резолюцією Генеральної Асамблеї ООН від 25 вересня 2015 року. <https://www.undp.org/uk/ukraine/publications/peretvorennya-nashoho-svitu-poryadok-dennyu-u-sferi-staloho-rozvytku-do-2030-roku>

5. Пирога І.С. Роль місцевого самоврядування у відбудові в умовах воєнного стану [Електронний ресурс] / І.С. Пирога, М.І. Пирога // *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право*. - 2023. - Вип. 77(1). - С. 117-123. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvuzhpr_2023_77\(1\)_20](http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvuzhpr_2023_77(1)_20)

6. Плахотнюк О.О. Вплив держави на інститут служби в органах місцевого

самоврядування в Україні [Електронний ресурс] / О.О. Плахотнюк // Вісник післядипломної освіти. Серія: : Соціальні та поведінкові науки. Серія: Управління та адміністрування. - 2023. - Вип. 25. - С. 168-190. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vispdoso_2023_25_14

7. Підлісна, Т. В., Бондар, Д. В. (2022). ОСНОВНІ НАПРЯМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ БЕЗПЕКИ В УМОВАХ НАДЗВИЧАЙНОГО СТАНУ. Публічне урядування, (2 (30), 72-77. [https://doi.org/10.32689/2617-2224-2022-2\(30\)-9](https://doi.org/10.32689/2617-2224-2022-2(30)-9)

4. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. <http://www.rada.gov.ua> – Веб-портал Верховної Ради України
2. <http://www.president.gov.ua> – Веб-портал Адміністрації Президента України
3. <http://www.kmu.gov.ua> – Веб-портал Кабінету Міністрів України
4. <https://mtu.gov.ua/> – Веб-сайт Міністерства розвитку громад та територій України
5. <http://nbuv.gov.ua/> – Веб-сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського
6. <http://gntb.gov.ua/ua/> – Веб-сайт Веб-сайт державної науково-технічної бібліотеки України
7. <http://www.ounb.km.ua/> – Веб-сайт Хмельницької обласної універсальної наукової бібліотеки
8. <http://www.adm.km.ua/> – Веб-сайт Хмельницької обласної державної адміністрації
9. <https://km-oblrada.gov.ua/> – Веб-сайт Хмельницької обласної ради
10. <https://www.khm.gov.ua/> – Веб-сайт Хмельницької міської ради
11. <https://decentralization.ua/> – Веб-сайт «Децентралізація»